והומם וחללו על אחר ונתכפר באשם אחר וניתק לעולה מהו שימיר בו אמר אביי מאי קא מיבעיא ליה אי ב' גופים וקדושה אחת תיבעי ליה בלא מתכפר אי ב' קדושות וגוף אחד תיבעי ליה בלא הומם ור' אבין חדא מגו חדא קמיבעיא ליה ואם תימצי לומר שני גופין וקדושה אחת לא משום דבההיא קדושה הא (א) איתמר בה חדא זימנא שני גופין ושתי קדושות מהו תיקו לישנא אחרינא בעי ר' אבין לרבי יוחנן דאמר אין ממירין וחוזרין וממירין הפריש אשם להתכפר בו והמיר בו והומם וחללו על אחר מהו שיחזור וימיר כ) נתכפר באשם אחר וניתק זה לעולה מהו שיחזור וימיר אמר אביי ג) הי קא מיבעיא ליה קדושה אחרת באותו הגוף לא ניבעי הומם וחללו ד) באחר אי גוף אחר באותה קדושה לא ניבעי נתכפר באשם אחר ורבי אבין חדא מגו חדא קא מיבעיא ליה הומם (א) וחללו על אחר מהו שיחזור וימיר מי אמרינן באשם ראשון הוא דאין חוזר וממיר אבל בגוף אחד אע"ג ה) דקדיש אותה קדושה חוזר וממיר או דלמא כל באותה קדושה אין חוזר וממיר ואם תימצא לומר הדין גוף ו) אחד כיון דבאותה קדושה קאים אין חוזר וממיר אלא נתכפר באשם אחר וניתק זה ז) ראשון לעולה מהו שיחזור וימיר בו מי אמרינן כי אין ממיר [א] וחוזר וממיר הני מילי אותו הגוף באותה קדושה אבל אותו הגוף בקדושה אחרת חוזר וממיר או דלמא אף על ח) קדושה אחרת כיון דאותו הגוף הוא אין חוזר וממיר תיקו: ט) א"ר יהושע בן לוי א הקדש ראשון מוסיף חומש ואין הקדש שני מוסיף חומש אמר רב פפא מאי טעמא דרבי יהושע בן לוי אמר קרא 1ואם המקדיש יגאל את ביתו ויסף חמישית מקדיש ולא המתפיס בעי רבי אבין הפריש אשם להתכפר בו והומם י) והוסיף עליו חומש וחללו (ב) [ב] כ)חבירו ונתכפר באשם אחר וניתק זה לעולה ל) מהו שיוסיף עליו חומש אמר אביי מאי קא מיבעיא ליה אי שני גופין וקדושה אחת קא מיבעיא ליה תיבעי ליה בלא נתכפר אי שתי קדושות וגוף אחד קא מיבעיא ליה מ) תיבעי בלא הומם ורבי אבין חדא מגו חדא קמיבעיא ליה אם תימצא לומר שני גופין וקדושה אחת לא משום דבההיא קדושה איתוסף בה חדא זימנא חומש שני גופין ושתי קדושות מאי תיקו לישנא אחרינא בעי רבי אבין הפריש אשם להתכפר בו והומם וחללו על אחר [ג] והוסיף נ) חומש [ד] נתכפרו באשם אחר וניתק זה לעולה מהו שיוסיף עליו חומש אמר אביי [ה] הדין קא מיבעיא ליה אי קדושה אחרת באותו הגוף קא מיבעיא ליה לא ניבעי ס) ליה הומם אי גוף אחד באותה קדושה ע)כו' וחללו על אחר מהו שיוסיף עליו חומש מי אמרי' באשם קמא הוא (ג) [ו] פ) דמוסיף אבל בגוף אחד אע"ג דקאים באותה קדושה צ) [ז] [אין] מוסיף חומש או

והומם. הראשון: וחיללו על אחר טו] ונתכפר באשם אחר. ד) אחר שאבד אשם שני זה שחילל הראשון עליו ונתכפר באחר ואח"כ נמצא זה: וניתק לעולה. דאשם שכיפרו בעליו באחר סתמיה לשם עולה נדבה לקיץ קאי דהיינו מן המותרות למדרש יהוידע הכהן בפ' ולד חטאת (לקמן דף כג:): מהו יז] שימירו בו. מי אמרינן כיון דמכח קמא אתא אין ממירין בו דהא המיר בראשון או דלמא כיון דגופא אחרינא הוא וקדושה אחריתי היא דכי המיר בקמא הוה אשם והאי הוה עולה הלכך ממירין: אי שני גופין וקדושה אחת. מיבעיא ליה דמי אמרינן כיון דגופא אחרינא הוה מימר או דלמא כיון דקדושה אחת היא לא מימר(ה): אי הכי מיבעיא ליה תיבעי ליה בלא נתכפר. דהכי איבעי ליה למימר הפריש אשם להתכפר בו והמיר בו והומם הראשון וחיללו על אחר מהו שימיר בזה האחר כיון דגופא אחרינא הוא מימר או דלמא כיון דמכח קמא אתא וחדא קדושה יח] דקמא הוה אשם והאי נמי אשם לא מימר ולמה לי למימר נתכפר באחר: ואי ב' קדושות וגוף אחד. קא מיבעיא ליה תיבעי ליה בלא הומם וחיללו והכי ליתני הפריש אשם והמיר בו ואבד הראשון ונתכפר באשם אחר שהפריש מעדרו ונמצא הראשון וניתק לעולה דהוה ליה גוף אחד ושתי קדושות מהו מי אמר כיון דחד (ה) גופא הוא יט] ט) דמספקא ליה ולהכי קא מתמה אמאי קתני תרתי: חדא מגו חדא. כלומר אם תמצא לומר קאמר וחדא בעיא היא והכי קאמר הפריש אשם והמיר בו והומם וחיללו דהוה ליה האי (ו) גוף שני וקדושה אחת מהו: ואם תימצי לומר. הכא כיון דקדושה אחת היא אינו מימר כ) י) (משום דבההיא קדושה) איתמר (ז) בה ואינו מימר בה פעם אחרת: שני גופין ושתי קדושות מהו. כגון כ) אבד שני זה (ח) מתכפר באחר ושני ניתק לעולה כשנמצא מהו כיון דהשתא שני הוא וקדושה אחרת היא מימר או דלמא סוף סוף מכח קמא אתא ואינו מימר. כא] ט) בלישנא אחרינא ירושלמי גרסי' לה ותרתי קבעי הפריש אשם והמיר בו והומם וחיללו על אחר מהו שימיר בו דהוי ליה שני גופין וקדושה אחת ומספקא ליה כדפרישית בלישנא דלעיל או שלא הומם אלא כב] (אם) נתכפר באחר וניתק זה לעולה כשנמצא והוה ליה שתי קדושות וגוף אחד מהו שימיר ופירושא כדפרישית: אמר כג] (ליה) אביי הדין קמיבעיא. אי זו מהן היא עיקר שאלתו אי קדושה אחרת באותו הגוף כו' כדפרישית (ט) דהיינו גוף אחד ושתי קדושות לא ניבעי הומם וחיללו כו' ורבי אבין חדא מגו חדא קא מיבעיא ליה ואת"ל קאמר. והשתא להאי לישנא לא בעי מידי משני גופים ושתי קדושות אלא ה"ק אם תימצי לומר גוף אחד באותה קדושה כו' כד] ולהאי לישנא משיב שני גופין וקדושה אחת כה] אלא טפי משתי קדושות וגוף אחד: ואין הקדש שני מוסיף חומש. [ח] והיינו הקדש שני כגון שהומם הראשון וחיללו על אחר והוי האי אחר הקדש שני ואם הומם כו] וחיללו אינו מוסיף עליו חומש ותמורה נמי הויא הקדש שני: הפריש אשם להתכפר בו כו'. כדלעיל דהוו להו שני גופים ושתי קדושות מהו: מאי קא מיבעיא ליה. לרבי אבין דסלקא אדעתין דבעיא דר' אבין להו שני גופין ושתי קדושות בעי אלא בתרי מילי פליג מילתיה דקמייתא הוו שני גופין וקדושה אחת ואידך נתכפר באשם אחר כלומר שלא הומם הראשון אלא שאבד ונתכפר באחר ונמצא זה וניתק לעולה דהוו להו שתי קדושות וגוף אחד מהו הלכך פריך אביי הי מינייהו עיקר בעיא דר' אבין ליבעי ל)להדיא ולישמע אידך מינה: אי שני גופין וקדושה אחת קמיבעיא ליה תיבעי ליה בלא נתכפר. באחר אלא הומם הראשון וחיללו והוסיף עליו חומש [illegible] האי שני מהו כלומר מי אמרינן כיון דקדושה אחת היא אינו מוסיף בה חומש אחרינא או דילמא כיון דב' גופין ניהו מוסיף בה חומש וכי אמר ר' יהושע הקדש שני אינו מוסיף ביה חומש כגון מתפיס בעל מום לבדק הבית וחיללו בבעל מום אחר [illegible] דהאי לא מחלק בה מידי אבל הכא דמתפיס תם בבעל מום [illegible] הקדש [illegible] שני קרינן ביה דהוה קמא לא חזי אלא לדמי והאי חזי למזבח וקדושה [illegible] היא: אי שתי קדושות וגוף אחד קמיבעיא ליה תיבעי ליה בלא הומם. קודם שאבד אלא אבד והפריש אחרת ונתכפר בו ונמצא הראשון וניתק לעולה מהו מי אמרינן הקדש שני הוא שהרי נתכפר באחר זה [illegible] ואם הומם [illegible] לא יוסיף עליו חומש או

בעי רבי אבין לדברי האומר כו'. ויש בספרים ב' לשונות ורש"י פירש לשון שני של ירושלמי וכללא דמילתא היכא דהומם וחיללו על אחר ונתכפר באשם אחר פירוש כגון שנאבד הראשון ואח"כ נמצא וניתק הוא לעולה זהו שני גופין ושתי קדושות הומם וחיללו על אחר ולא נתכפר באשם אחר זהו שני גופין וקדושה אחת לא הומם אלא נתכפר באשם אחר וניתק זה לעולה כגון שנאבד ואחר כך נמצא אחר שנתכפר באשם אחר זהו שתי קדושות וגוף אחד וללשון שני ונתכפר באשם אחר רוצה לומר אע"ג נתכפר וב' בעיות הן וכן גבי מוסיף חומש יש שתי לשונות כי הכא:

עין משפט נר מצוה

סב א מיי' פ"ז מהל' ערכין הל"ה:
סג ב מיי' שם הל"ו:

◆

תורה אור השלם

1. וְאִם הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת בֵּיתוֹ וְיָסַף חֲמִישִׁית כֶּסֶף עֶרְכְּךָ עָלָיו וְהָיָה לוֹ: ויקרא כז טו

◆

מוסף רש"י

ולא המתפיס. זה מתפיס הראשון, שהשני נתפס בקדושה של אחר ולא מחמת עצמה באה לו (ב"מ נד.).

◆

רבינו גרשום

והומם האשם וחיללו על אחר. ונאבד אותו שחילל עליו והביא אשם אחר ונכפר בו ואח"כ נמצא אותו שנאבד וניתק לעולה: מהו שימיר בו. דהשתא איכא ב' גופין וב' קדושות דמעיקרא הפריש אשם דהיינו קדושה אחת וגוף אחד והימר בו והומם וחיללו על אחר וניתק זה לעולה היינו קדושה אחריתי וגוף אחר: ומאי קא מיבעיא ליה אי ב' גופין וקדושה אחת. אם ממירין וחוזרין וממירין באותן ב' גופין בקדושה אחת: תיבעי ליה בלא מתכפר. וליבעי הכי הפריש אשם להתכפר בו והמיר בו והומם וחיללו על אחר מהו לחזור ולהמיר. באותו אחר דהאי אחר היינו גוף אחר באותה קדושה עצמה דאשם ואי ב' קדושות וגוף אחד קא מיבעיא ליה תיבעי ליה בלא הומם וליבעי הכי הפריש אשם להתכפר בו והמיר בו ונאבד האשם ונתכפר באשם אחר ואח"כ נמצא הראשון וניתק זה לעולה דהיינו אותו גוף עצמו בקדושה אחרת דעולה הוי השתא מהו שיחזור וימיר באותו גוף עצמו בקדושה אחרת: ור' אבין. דקא מערב להו בחדא היינו טעמא משום דחדא מגו חדא קא מיבעיא ליה. בדין אם תימצא לומר (הכי) קאמר אם תמצא לומר ב' גופין בקדושה אחת אין חוזר וממיר משום דבההיא קדושה הא כבר המיר בה חדא זימנא והם הכי נמי ב' קדושות וגוף אחד אין חוזרין וממירין דהא כבר המיר באותו גוף ב' גופין וב' קדושות מהו דבעיא עם מום ונתכפר מסתברא בב' גופין וב' קדושות כדאמרן לעיל: ל"א בעי ר' אבין כו'. בהאי לישנא לא מיירי כלל בב' גופין וב' קדושות אלא או ב' קדושות וגוף א' או ב' גופין בקדושה אחת דהאי נתכפר באשם הוי כגון נתכפר באשם בעיא אחריתי היא בב' קדושות גוף א' אמר אביי הידין קא מיבעיא ליה. [illegible] אמר ר' יהושע אהקדש ראשון מוסיף חומש [ולא הקדש שני מוסיף חומש]. [illegible]

מסורת הש"ס

א) תמורה כה ל"ק, ב) [לקמן רפ"ז], ג) ב"מ נד:, ד) על אחר ל"ק, ה) והוסיף חומש מהו שיחזור ויוסיף חומש נתכפרו. ל"ק, ו) לא נבעי נתכפר באשם אחר ור' אבין חדא מגו חדא קא מיבעי ליה הומם וחיללו כו'. ל"ק, ז) דאינו מוסיף אבל בגוף אחר כו' קדושה מוסיף כו'. ל"ק, ח) הד"א ל"ק, ט) וכיון דמספקא ליה לאביי להכי כו'. ל"ק, י) נ"א אין ממירין בו דהא המיר בו חד זימנא או דלמא כיון דב' קדושות הוא דכי המיר פעם אחת הוי אשם והשתא הוי עולה ממירין בו וכיון דכחד גופא נמי מספקא ליה כו', כ) אינו מימר משום דבההיא קדושה אימר בה חדא זימנא ואינו מימר בה. ל"ק, ל) רש"ק מ"ז, מ) הס"ד ואח"כ ד"ה ל"א בירושלמי. ל"ק, נ) צ"ל אתיא. ל"ק, ס) צ"ל לאו הקדש. ל"ק.

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' חדא מגו חדא קא מיבעיא ליה הומם והומר וחללו: (ב) שם בעי ר' אבין וכו' וחללו על חבירו: (ג) שם מי אמרינן באשם קמא הוא דאינו מוסיף וכו' באותה קדושה מוסיף: (ד) רש"י ד"ה והומם וכו' באשם אחר שאבד כצ"ל ותיבת אחר נמחק: (ה) ד"ה ואי ב' קדושות וכו' כיון דחד גופא ושתי קדושות הוא דמספקא ליה: (ו) ד"ה חדא וכו' דהוה ליה האי שני גופים וקדושה: (ז) ד"ה ואם תימצי וכו' משום דבההיא קדושה איתמר בה הומר בה פעם אחת הס"ד: (ח) ד"ה שני גופין וכו' ומתכפר וכו' ואינו מימר לישנא אחרינא בירושלמי: (ט) ד"ה א"ל אביי וכו' כדפרישית בלא חילול דהיינו גוף וכו' וקדושה אחת טפי כצ"ל ותיבת חדא נמחק:

◆

הגהות הגר"א

[א] גמ' וחוזר וממיר ה"מ אותו הגוף. ל"ד אלא משום סיפא נקט לה: [ב] שם וחללו חבירו. מלת חבירו יש למחוק: [ג] שם והוסיף חומש. נ"ל מהו שיוסיף חומש: [ד] שם נתכפרו באשם. נ"ל נתכפר: [ה] שם הדין קמיבעיא ליה. נ"ל הוי: [ו] שם באשם קמא הוא למוסיף. נ"ל דאינו מוסיף: [ז] שם אין מוסיף חומש. מלת אין יש למחוק: [ח] רש"י ד"ה ואין הקדש שני. והיינו הקדש שני כגון שהומם כו'. ולכן צריך רש"י לדחוק ולחלק בין תם לבע"מ אבל לפי"ז לשון הגמ' הוא דחוק מאד מי אמרינן באשם קמא כו' וכן כל הגמ' ול"נ דהקדש שני הוא מתפיס בו דבר אחר ובעיא דר' אבין הוא ג"כ אם מתפיס בגוף או בקדושה שנית דבר אחר אם [illegible] ההתפסה אם מוסיף עליו חומש [illegible] הקדש הראשון [illegible] מוסיף חומש על ההתפסה דקאמר הגמ' משום דבההיא קדושה איתוסף בה [illegible] כל הסוגיא שפיר וכסוגיא דלעיל גבי תמורה:

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]